

І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07308
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. в Нью-Йорку: —
Bardly 7-4125
УНСоюз: Bardly 7-5337

ОСТАННІ ВІСТІ

Віторок, 13 червня, 1967

В АМЕРИЦІ

ПАНІ ЛІНДОН Б. ДЖАНСОН 11-го червня відідала місцевість Плімут Нотч у Вермонті, де прийшла металева плікетка на дім, де о год. 2:47 по півночі 3-го серпня 1923 р. склав присягу як 30-ий президент ЗДА Калвін Кулідж, бо він став президентом після смерті президента Воррена Гардінга. Цей дім є «національною історичною пам'яткою». Памі Джансон оглянула всі пам'ятки, які залишилися після президента Куліджа в цьому дімі, в якому все виглядало так, як він виглядав тієї історичної ночі 1923-го року, коли батько Куліджа нотар Джан Кулідж відіслав присягу від свого сина, що ставав президентом цієї країни.

В НЬО ЙОРКУ В ГОТЕЛІ ВОЛДОРФ - АСТОРІЯ відбувається Міжнародна Конференція в справі шкідливості для здоров'я курення тютюну. В цій конференції мають взяти участь 400 науковців, вивчеників і лікарів із 25-ох держав. Про цю конференцію повідомляє колишній головний лікар ЗДА д-р Лютер Л. Террі, який опублікував звіт про те, що курення спричиняє недугу пістакта легенів та різні недуги серця і кровоносних судин. Ця конференція запланована на 11-го вересня і триватиме до 13 т.м. Д-р Террі заявив, що коли б вдалося усунути курення — то врятувалося б тисячам осіб життя щороку і десятки тисяч осіб не мусіли б лікуватися в шпиталях та не втрачали б здібностей до праці.

БРАЗИЛІЙСЬКИЙ УРЯД ПОВІДОМИВ, що збільшує мінімальну ціну на каву, щоб збільшити прибутки на 25 відсотків продуцентам кави. Уряд сподівається збільшити купівельну силу вирощувачів кави без викликання інфляції. Нові мінімальні ціни на каву такі: 19.61 дол. за тин 4, 18.54 дол. за 5-ий тин і 12.21 дол. за 5-ий тин. Інститут в справах кави повідомляє, що в 1967-1968 році продукція кави становитиме 22.5 мільйона мішків. Один мішок має 132 фунти. Як треба буде, то в січні будуть визначені нові ціни на каву.

СЕНАТОР ЕДВАРД М. КЕННЕДІ здобувас популярність в Сенаті, а його старший брат ньюйоркський сенатор демократ втрачає симпатії в Сенаті. Журналіст Діан Герберс запитав одного впливового сенатора, як він оцінює діяльність сенатора Роберта Ф. Кеннеді. На цей запит сенатор демократ зробив «класичну міну», а після того відповів: «Я скажу вам, хто мені подобається. Мені подобається Едвард Кеннеді». Також і президент Джансон виявив, що він воліє масаусетського сенатора, а не ньюйоркського, і з Едвардом часто нараджується над різними справами. Сенатор Едвард Кеннеді недавно переміг в Сенаті, де більшість сенаторів підтримала його проєкт в справі рівності виборчих округів. Його підтримують і деякі республіканські сенатори.

ВІЙНА НА БЛИЗЬКОМУ СХОДІ СИНІЛА поставання нафтової ролі й нафтових продуктів, і відслідкову цього деякі держави почали купувати нафтові продукти в інших державах. До цих країн належить Канада, яка вже скористалася з кризи на Близькому Сході. Подібно було під час суєзької кризи в 1956 році, бо і тоді Канада почала була більше продавати ролі й нафтових продуктів внаслідок цього, що припинився був доплив пального з арабських країн. Єгипет тоді воював проти Англії, Франції та Ізраїля.

У СВІТІ

КОМУНІСТИЧНИЙ КИТАЙ ТАВРУС у своїй пропаганді однаково Советський Союз, як з'єднані Держави, як з'єднані «спільники» у «змові» проти арабського світу й у користь Ізраїлю. Комуністичний Китай запевняє арабів, що єдиним правдивим приятелем і союзником арабів є тільки він, Комуністичний Китай, і що тільки у повному союзі арабів із Пейпінгом гарантована арабська остаточна перемога.

З ІОРДАНИЇ ЕВАКУВОВАНО 1.000 осіб різного державного громадянства й перевезено літаками Міжнародного Червоного Хреста до Тегерану, столиці Ірану (Персії). В Аммані, столиці Іорданії, залишено тільки 25 осіб, членів американської амбасди, включно з її невеличким охоронним, членами морської піхоти. З Єгипту виїхало 350 американців, між ними, група 17-ох американських журналістів. До Неаполя в Італії прибули 54 італійські жиди, яких вдалося виїхати з Єгипту з італійськими паспортними. У в'язниці в Александрії перебувають кругло 300 жидів, арештованих з вибухом ізраїльської - арабської війни.

ІНДІЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ІНДРА ГАНДІ відвідав деякі місцевості в провінціях Бігарі й Уттар Прадеш, де найбільший голод. Індійські державні чиновники заперечують приватним вісникам, явче б в різних околицях Індії люди вмерли вже з голоду. Члени індійської державної адміністрації — від найнижчої до провінційної — подають пофальшовані звідомлення в оптимістичному дусі — з остраху, що їх покарають, коли виявиться, що на їх терені хтось умер із голоду. Проте брех харчів в деяких провінціях Індії катастрофічний. Американська добродійна агенція КЕР (КАРЕ) прокормлює 450.000 людей.

В ЧАСТИНІ ІТАЛІЇ відбулися вибори до громадської самоуправи. Було зареєстрованих 3.500.000 осіб, цебто одна десята частина всіх управнених в Італії до голоування. В деяких місцевостях комуністи втратили внаслідок їх проарабського становища в минулотижневій війні на Середньому Сході.

ВСІ АРАБСЬКІ РАДІОВІСІЛЬНІ ПРОМОВЧАЛИ заяву речників Ізраїлю, що Ізраїль не зверне Іорданії, Сирії і Єгиптові всіх окупованих ними теренів, поки не відбудеться загальна мирова конференція для вирішення всіх справ між Ізраїлем і його арабськими сусідами. Радіостанції в Дамаску (Сирія), Каїро (Єгипет), і Баєруті (Ливан) продовжують у своїх передачах потрози проти Ізраїлю та пропагандивні обіданки, що араби, «завернувши на другу ліній оборони», готові в кожній хвилині «перейти в наступ» і відістання втрачені тимчасово терени. Радіостанції в Багдаді, столиці Іраку, закликала до «орієнтації арабів на власні сили», натарахували «неетичне становище Раді Безпеки Об'єднаних Націй».

СХІДНА ПРОВІНЦІЯ НІГЕРІЇ вважас СВІЙ рятуюнок у тому, щоб центральний уряд Нїгерії повірив неї ласти державним військом: тільки воєнна перемога може врятувати ту Східну Провінцію, яка проголошала тому два тижні власну державну незалежність, як Республіка Біяфра, але відпавла від світу й від імпорту харчів бльшаккою, що й пізнав центральний уряд з столиці Нїгерії Лягосу. Однак Східна провінція може вести тільки дефесивну війну, примітивними засобами. Ні одна чужа держава не визнає цієї Республіки Біяфра, не бажаючи собі, щоб 54-мільйонна Нїгерія розлетілася на кілька державок.

ІЗРАІЛЬ ВІДМОВЛЯЄТЬСЯ ЗВЕРНУТИ ОКУПОВАНІ АРАБСЬКІ ЗЕМЛІ

Об'єднані Нації. — Рада Безпеки Об'єднаних Націй, яка знову нараджувалася в минулий понеділок 10 червня до години 3.10 над ранком, не поступила ані крок вперед у напрямку замирення на Середньому Сході та скінчилася тільки новим закликом до обох сторін — пильно зберігати воєнне перемир'я. Арабські делегати одностайно відкинули залик ізраїльського прем'єра Леї Ешколя, зроблений в його промові того самого дня в ізраїльському парламенті, «кнесеті», щоб затягнути конфлікт між Ізраїлем та його арабськими сусідами розв'язати у безпосередній ізраїльсько-арабській переговорах. Леї Ешколь відкинув водночас вимогу арабських держав і Советського Союзу, щоб Ізраїль завернувся до кордонів з-перед 4 червня цього року. Ізраїльський прем'єр таурував Об'єднані Нації, що вони не засудили арабську ворожість, проявлену супроти Ізраїлю впродовж 19-ох років та став постійного атакування Ізраїлю саботажними й терористичними діями. Леї Ешколь заявив, що Ізраїль не вернеться до стану «нічийного краю» і звернувся з закликом до великих держав, щоб вони наполягли на арабській державі — мирно розв'язати конфлікт з Ізраїлем.

Скликає на віторок 13-го червня засідання Рада Безпеки відкинула, бо генеральний секретар Об'єднаних Націй У Тант і цьогомісячний голова Ради Безпеки, данський дипломат Гас Табор скликали до засідання ЗДА і Британії, що в терпінському часі пристрасті є ще надто запальні, щоб можна було очікувати від Ізраїлю і його арабських сусідів спокійного тону та готовості до будь-яких компромісних поступок.

В Ізраїлі проголошено відомлення про різну воєнну здобич. Ізраїльські війська взяли 3.000 арабських полонених, але багато тисяч арабських військовиків блукають ще по Синайському півострові і ізраїльці «очищують» терен. Знищено 500-600 арабських танків советського походження та захоплено коло 200 танків у доброму стані. Ізраїльці втрапили 61 танк. Людські втрати Ізраїлю також високі, бо 679 воїків було вбитих і 2.563 ранених. Людські втрати Єгипту обраховують на 5.000, — Іорданія твердить, що втратила 15.000 осіб, про втрати Сирії ще нічого не кажеться.

Єгипетський президент Гамаль Абдель Насер погодився поїхати до Хартуму в Судані або до Альжиру на конференцію арабських лідерів. Така арабська конференція, на «вершині» має відбутися з ініціативи Судану. Альжирський президент Хуарі Бумеджид прибув до Москви. На лєтовіці зустрів його советський прем'єр А. Алексєєв Косігін. Бумеджид і советські проводили нетайно перевели догу нараду, на якій москві з'ясували альжирському президентові, найвірнішому союзникові Г. А. Насера, політику Советського Союзу супроти минулотижневої ізраїльсько-арабської війни. СССР, Польща, Мадрищина, Чехословаччина і Болгарія повертали дипломатичні зв'язки з Ізраїлем. Зате не поверла Іх же Румунія ані Югославія. За найвірнішого і найбільш прихильного посередника між Ізраїлем і арабами західної преса вважас Францію, яка зуміла зберегти добрі взаємини з обома сторонами. Зате арабська пропаганда далі наставляла дуже вороже супроти Америки і Британії.

ХОЛОДНА СТАЛЬ НА ГАРЯЧОМУ ПІСКУ. Відфотографована з літака, здавалося б, безконечна ліній розбитих ізраїльською авіацією або залпнених арабських танків, автомобілів, гармат та іншого військового вряду на ко-лесах у Синайській пустелі.

Найвищий Суд вирішив справу міжрасових подруж, кар для страйкбрехерів і поліційного підслухування

Вашингтон. — Найвищий Суд ЗДА в останньому дві цілодні сесії вирішував кілька важливих справ. Голосами всіх дев'ятьох суддів Найвищий Суд вирішив, що стейтловий закон у Вірджинії, який не дозволяє на заклочування подруж між білим і кольоровим населенням, незгідний із Федеральною Конституцією. Це рішення Найвищого Суду матиме значення не тільки в стейті Вірджинія, але і в 15-ох інших стейтах, які мають закони, що забороняють міжрасові подружжя. Найвищий Суд ствердив, що заборона міжрасових подруж обмежує громадянські права осіб, яким Конституція ЗДА дає рівні права, без жадного обмеження. Найвищий Суд вирішив дуже важку справу для робітничих спілок, які, згідно з рішенням Найвищого Суду мають пра-

во накладати грошові кар на тих своїх членів, які працюють під час оголошеного робітничого спілкового страйку. Це рішення заплало більшістю 5-ох до 4-ох голосів, воно відкинуло до одного Відділу Об'єднаних Автомобільних Робітників, члени якого працювали, хоч Об'єднані Автомобільні Робітники оголосили були страйк. Найвищий Суд вирішив, що визначення кар на страйкбрехерів є в згоді із законом про працю. Найвищий Суд обмежив «права поліції в справі підслухування політосів осіб, яких підозрівають у злочинах». Рішочасно Найвищий Суд ствердив, що переслухована поліцією особа повинна мати оборонця. За це рішення були такі судді: Том С. Кларк, головний суддя Ерл Воррен і судді Вілліам Дж. Бреннен, Вілліам О. Дагдас і Ейб Фортас.

В расових заворушеннях на Флориді 15 осіб поранили і 20 заарештованих

Тампа, Флоридя. — 500 воїків Національної Гвардії і 150 поліцейських привернули порядок в цьому місті, де вже другий день тривали расові заворушення, які виникли внаслідок того, що поліція заарештувала одного негра, запідозреного в грабунку. Заворужники підпалювали буди в 9-ох місцях, але пожежники й поліція погасили їх, тільки в двох місцях пожежі спричинили більші шкоди, бо згорів один двоповерховий дерев'яний дім і одна крамнина. Другого дня під час заворуження не було поранених, поліція заарештувала тільки дві особи. Губернатор

Клад Р. Кірк покликав воїків Національної Гвардії до помічі поліції для втримання порядку. Губернатор Кірк прибув на місце заворуження на Центральну Аеро і закликав негрів до спокою. Група нелітчих юнаків вигукнула на поліцію, щоб «шла геть до чорта», але коли появилися поліційні собаки, воївоначі заворужники порозбігалися. В негритянській дільничі чути були окремі постріли. Ворожобники мали зброю з крамниці, яку вони попередньої ночі пограбували. Провідник негрів закликав ворожобників до спокою, але це не мало успіху.

Українець на конвенції ЮНЕСКО в справах двомовності

Монктон, Канада. — В міському франкомовному університеті відбулася в диях 6-14 червня п.р. міжнародна конференція ЮНЕСКО в справах двомовності, в якій взяли участь близько 100 вчених-спеціалістів у цій ділянці лінгвістики з усіх частин світу. Головна тема конференції була тітологія, опис і міроло двомовності в індивідуальному й груповому відношеннях, двомовність у школах і суспільно-

му житті. Матеріали для конференції були надруковані наперед так, що сама конференція обмежувалася до дискусій і коментарів. У конференції взяли участь проф. Я. Рудницький, президент УВАН і Української вчених-спеціалістів у цій ділянці лінгвістики з усіх частин світу. Головна тема конференції була тітологія, опис і міроло двомовності в індивідуальному й груповому відношеннях, двомовність у школах і суспільно-

Бюджет президента Джансона буде тільки незначно зменшений

Вашингтон. — До схвалення в Конгресі цілого федерального бюджету ще далеко, але вже тепер видно, що цей найбільший «під час миру» бюджет буде тільки незначно зменшений. Досі Палатна Комісія Видатків вже схвалила 126.9 бильйона дол. на бюджет у фінансовому році, що почнеться 1-го липня 1967. Досі консервативна Комісія Видатків, яка завжди старалася робити якнайбільші ощадності у видатках федеральної скарбниці, досі зменшила державні видатки на 3.039 бильйона дол. з тих сум, що Іх Президент вимагав, а це становить зменшення на 2.5 відсотка.

Не можна тепер сказати, наскільки Конгрес зменшить запропонований Урядом бюджет, але можна передбачити, що це зменшення буде незначне в порівнянні з тією сумою, якої Уряд вимагав. Палатна Комісія Видатків має ще вирішити до лю 20-ох бильйонів дол. у федеральному бюджеті. Сподіваються, що комісія зредукує урядові пропозиції в справі видатків на допомогу закордонної, на космічну програму, публічні роботи, можливо, також на побороування вбогості. Але деякі суми, що Іх зменшить Палата, може привернути Сенат і пізніше затвердить спільна Конгресова Конференція.

Гітлер не хотів слухати про волю для України

Гамбург, Німеччина. — Гітлер не хотів навіть слухати про будь-які полегші для України, — твердить колишній його співробітник Бальдур фон Шірах, який в уряді Гітлера займав становище фюрера гітлерівської молоді. Фон Шірах в суді над воєнними злочинцями в Нюрнбергу був одним з небагатьох, що був засуджений на в'язницю, а не на стрічку. Тепер, звільнений після 20 років ув'язнення, він опублікував у журналі «Штерн» (ч. 21, з 21-го травня ц. р.) свої спогади: «Я вів у Гітлера», в яких м. і. пише: «... Військовики думали — а провідники гітлерівської молоді, які воювали в Росії, говорили мені

в розмовах те саме — що ми мали всі вигляди на те, щоб здобути собі українців за приятелів. Але жорстоке упрямління, що його вів райхскомісар Кох, ачичи усьому капут. Українці масами переходили до партизанів, бо ми доводили їх до розпачу. Я сказав: «Не думайте, мій фюрер, що вільна Україна під українським гетьманом принесла б нам більше користі, ніж підкорений райхскомісаріат». Вираз на обличчі Гітлера раптово змінився. «Не говоріть, Шірах, про справи, які вас не обходять; ці слова ви взагалі не є в стані самі собою володіти». Його тон давав до пізнання, що ця тема була для нього скінчена...»

Михайло Литвин відзначений за героїзм

Вриджпорт, Конн. — Литвин, досить популярне прізвище між українцями, але, мабуть, є тільки один Михайло Литвин, що має 21 рік життя і медалью — Бронзову Зірку, яку йому почеслено на грудях за героїзм у В'єтнамі. Він має одну відзнаку, йому бракує одного пальця, який йому відрізала ворожа куля під час військової акції. Згідно з повідомленням, яке одержали його батьки, Микрон і паві Литвин, Михайло був у відділі американських воїків, що їх вислали на допомогу частині, яка в битві понесла важкі втрати. Прийшовши на місце битви, їхня частина відразу попала під обстріл, втративши свободу рухів. Батько поранено. Михайло Литвин, з виразним риском для власного життя пробив

ся через ворожий вогонь та зайняв передовий пост, з якого з успіхом обстрілював ворожу лінію. При цьому він завважив ворожого, снайпера, що стріляв на поранених американців. І знову Михайло, як наслідок власного життя вийшов з укріптя та почав підходити до снайпера. Тоді й був поранений в руку стріляни з ворожого кулемета. Знову впав на землю і, хоч сам поранений, підняв зброю та продовжував обстрілювати ворога, вможливаючи іншим рятівання поранених. У повідомленні сказано, що Михайло своєю постановою та героїською поведінкою і акцією відповів найкращим традиціям військової служби та приніс честь собі, своїй частині й Американській Армії. Батько цього молодого героя п. Мирон Литвин, є членом УНСоюзу.

З кінцем цього тижня Союзова Пенсильвенія робить «інвазію» на Союзівку

Філадельфія. — З кінцем цього тижня, в найближчу суботу і неділю 17 і 18-го червня, відбудеться справжня «інвазія» членів Українського Народного Союзу Пенсильвенії на Союзівку — інформус головний радний та обласний організатор Степан Гавриш, головний організатор і стратег цього «наїзду». Зустріч на Союзівці членів УНС пенсильвенійських округ, які включають теж частини стейтів Нью Джерзі і Делавару запланована як одна з найбільш масових і найрізноманітніших своєю програмою. Управитель Союзівки Володимир Квас інформус, що досі ще ніколи не мав стільки попередніх зголошень на приїзд і побут з такою нагод, як Іх має тепер. Крім приїзду приватними автомобілями, заповіджено також організований приїзд винаймленими автобусами з Аллентауну і Честеру. В програмі цього пенсильвенійського Союзівого Дня, чи радше Днів на Союзівці, передбачена велика культурно-мистецька і розважальна програма, що відбудеться

в суботу ввечері в концертній залі «Веселки». В розважальній частині програми виступлять артисти Львівського театру Оксана і Пілот Рудакевичі. В концертній частині програми виступлять молоді і наймодіші талантуристи з Врістолю, вперше виступлять на Союзівці солісти Люся Гентин, який акомпанюватиме Оксана Равлюкіна, та Стефан Шалкєвич, якому акомпанюватиме Маріяна Гафтович. Вона також акомпанюватиме 17-літньому лавреатові музичної школи Юрєві Турчинович, який виконає скрипкову сольо. Проф. Сергій Ковальчук зі синами Тарасом і Петрусем виконають цікаву в'язанку українських пісень на сопілках, а відомі вже гостям Союзівки Маріяна і Катруся Сухенки виступлять цим разом зі своєю наймодішою сестричкою Лідою. Після концерту буде забава з танцями.

В неділю, 18-го червня, що є «Днем Батька», о год. 10-й ранку будуть відправлені Богослуження в католицькій і православній каплиці (Закінчення на стор. 3-ій).

Совети вистрілили штучного сателіта в сторону планети Венери

Москва. — Офіційно повідомлено, що вистрілено «Венус 4», штучного сателіта, цілєю якого є обслідувати планету Венус (Венеру) і переслати на Землю автоматично роблені світлинні з поверхні Венери. Новий советський штучний сателіт важить 2.437 фунтів, але — за советською традицією, — не сказано, коли і де відбудеться цей новий експеримент. Першого сателіта «Венус 1» Совети випустили в лютому 1961 р. а останній, «Венус 3», розбився об поверхню названої планети. Зрештою, советські «Венери» 1 і 2 не наближалися до

планети тієї назви більше, як на 25.000 миль. Америка переводить подібні експерименти, нашілені на дослідження планети Венери, своїми «Маринерами». Саме на день 14 червня ц.р. передбачено вислання «Маринера 5» у подорож на віддаль 212 мильйонів миль. «Маринер 4» наблизався був в липні 1965 року на 6.000 миль до Венери і прислав 22 фотографії. «Маринер 5» має бути багато легший за свого советського суперника, бо важитиме тільки 540 фунтів. Сподіваються, що він опиниться в сусідстві Венери щойно 19 жовтня ц.р.

Конгресова Конференція проти того, щоб жеребок вирішував справу військової служби

Вашингтон. — Спільна Комітетова Конференція, складена з сенаторів і конгресменів 7-го червня відкинула урядовий проєкт, щоб жеребок вибирав юнаків до військової служби з-поміж тих, яких визнавали здібними військової комісії. Конгресова Конференція погодилася на компромісний проєкт в справі продовження закону про обов'язкову військовою службу, який кінчатиме 30-го червня ц.р. Прийнятий Конференцією проєкт дозволяє на те, щоб студенти коледжів та університетів могли відкладати військовою службу аж до закінчення 24-го року життя. Конференція погодилася на урядовий проєкт, щоб в першу чергу покликувати до служби у збройних силах юнаків у віці 19-ох років. Тепер покликується найстарші річники в першу чергу, це значить від

28-го року влиз. Згідно з компромісом президент Л. Б. Джансон муситиме внести до Конгресу новий проєкт в справі покликування до служби у збройних силах за допомогою жеребка, бо теперішній проєкт не ясно вирішував цю справу, як це твердили в Конгресових Комісіях. Згідно зі схваленим проєктом місцеві рекрутаційні уряди матимуть автономію відкладати військовою службу студентам згідно з індивідуальними вимогами, а не автوماتично, як це було досі. Коли студенти дійдуть до 24-го року життя, то вони муситимуть відбудувати військовою повинність разом із річичними рекрутами. Прийнятий проєкт не хоче допустити до того, щоб студенти з допомогою відкладування в військовою повинності могли викручуватися від служби у війську.

СВОБОДА

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07308

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1103 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year \$12.00; six months \$6.25; three months \$3.25. Jersey City & Foreign: One year \$14.00; six months \$7.50; three months \$4.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті підписані їх авторами, не несуть відповідальності за зміст редакції.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07308

Мир без замирення

Люди в широкому світі адоволені, що ізраїльсько-арабський конфлікт не розпалює третью світову війну, і тому готові призначити заслугу за Об'єднаними Націями, що їм таки вдалося добитися перемир'я на п'ятий день поведеної Ізраїлем блискавичної війни. Усі ознаки вказують на те, що тепер почнеться завзята боротьба на дипломатичному фронті, при чому найбільше буде героїзміти СССР з визнанням всім місією: відрастворувати бодай частинно втрачений ним престиж в очах всього арабського світу, який уважає, що Москва просто зрадила арабів. Покищо, як твердять західні кореспонденти з Москви, кремлівські володарі виправдуються перед арабами трьома аргументами: 1) що СССР на Раді Безпеки Об'єднаних Націй прислав до американського заклику в справі перемир'я для того, щоб не дозволити Ізраїлеві здобути ще більші воєнні успіхи, як їх він уже здобув, 2) що СССР відбуксує знізнення Ізраїлем збройної потуги Єгипту і Сирії і 3) що СССР "не допустить", щоб Ізраїль затримав у своїх руках, хоч би п'ять арабської території. На доказ "широти" свого проарабського ставлення — Москва зірвала дипломатичні взаємини з Ізраїлем і раз-у-раз повторює крилату фразу про Ізраїль, як агресора, а про Америку, як про ізраїльського покровителя.

Усе це тактичні маневри, які не всіли закрити суті важких, поважних і складних наслідків минулотижневої ізраїльсько-арабської війни. Ці наслідки виявилися не тільки в тисячах людських жертв, але й у величезних економічних втратах для всіх учасників і не учасників цієї війни, коли взяті, наприклад, на увагу припинення арабськими державами експорту нафти на Захід. Найбільшим політичним наслідком війни стало виразне захвалення "рівноваги сил" на Середньому Сході, як її Захід приймає у тому мілітарному й господарському відношенні, що існувало між Ізраїлем і арабським світом ще місяць тому. Однак, у рівновагу порушив нацькований Москвою Єгипет, коли — заблюкувавши єдиний ізраїльський порт над затокою Акаба, провів генеральну мобілізацію і перекинув на Синайський півострів 80 до 100 тисяч свого війська. Розгром того війська, як теж збройних сил Сирії і Йорданії, зликувала перевагу арабського світу, але порушив рівновагу сил — у користь Ізраїлю.

Отож у міжнародному світі ідеться про встановлення нової рівноваги сил на Середньому Сході — на нових основах. Совіти разом з арабськими державами, підтримувані такими "незв'язними", як Індія, яка невідомо чому заангажувалася виразно по арабському боці й чим це більше погіршила свої взаємини з Америкою, — будуть старатися повернути до "статус кво анте", себто стану, який панував перед вибухом війни, і заставляючи Ізраїль, як агресора та повернувши його арабським сусідам всіх утрачених ними територій. Можна припустити, що це не вдасться, бо Ізраїль не втретє ступіві тих стратегічних пунктів, що їх араби 18 років використовували, як випадні бази для своїх територіальних ватаг або економічної блокади Ізраїлю. Ізраїль може говорити "з позиції сили" — мілітарної і моральної, — араби мають за собою ту позицію сили, що її дав поєднання джерел нафти і Суецького каналу. Однак, СССР, як і ЗДА, мають ту сильну позицію, що тільки вони можуть дати всебічну допомогу, якої тепер жагуче потребують виснажені короткою, але трагічною війною Ізраїль і араби.

Коли Москва залежить на збереженні на Середньому Сході — як і скрізь у світі стану хронічного неспокою, то ЗДА й інші західні держави напевно підтримають тезу, що зло останньої війни повинно перетворитися у добро, як поштовх до тривалішого миру. Оце вже втретє проголошено на Середньому Сході перемир'я, хоч сама логіка говорить, що не вільно до безконечності повторювати тієї самої помилки і задовольнятися провізорією перемир'я, замість старатися остаточно мир. Безумовно, що найбільшою перешкодою будуть тут ще більш розпалені пристрасті, як вони були постійно на Середньому Сході, що більша ненависть арабів до Ізраїлю. Однак, заспокоєним елементом може послужити розчарування арабів у Москві, як своєму протекторові. Було б сумно, коли б американська пропаганда на службу не використала знову цього моменту. Але й в самому арабському світі, може, дозріли вже елементи, які розуміють, що слабо економічно розвинені арабські країни не можуть будувати свою сучасність і будучність на плеканні ненависті до будь-якого сусіда та на занедбуванні свого господарства внаслідок економічного зброшення.

Наближений час буде виповнений дипломатичними маневрами, затяжними нарадами, явними і таємними засіданнями. Від їхнього вислідку залежатиме, чи настане мир на Середньому Сході, чи залишиться там непогаслий вулкан.

АРАБЬСЬКО-ІЗРАЇЛЬСЬКА ВІЙНА І "ПРОГРЕСИВНІ, РЕВОЛЮЦІЙНІ СИЛИ"

Мюнхен. — Московська "Правда" з 2 червня ц. р. містить на першій сторінці два документи, що показують двогорість політики російського уряду.

У вступній статті — "Зміцнювати безпеку в Європі" цитується постанову конференції комуністичних партій у Карлових Валах (Чехо-Словаччина) про потребу договору між європейськими державами про відмову від сили і втручання у внутрішні справи інших країн: "Реалізація цієї ідеї забезпечила б вирішення спірних проблем виключно мирними засобами". Стаття закінчується словами про "загальний мир, свободу і поступ народів".

В тім самім числі "Правди" надруковано "Документи наради представників комуністичних партій арабських країн", опубліковані в Бейруті (Ливан). "Правда" не повідомляє, де саме відбулася та нарада. Безперечно, арабські комуністи не могли б зібратися на нараду і ухвалити свою довгелезну резолюцію в арабських країнах під час підготовки до війни проти Ізраїлю. Зміст цієї резолюції показує, що така нарада відбулася в Москві, де комуністичні емігранти із арабських країн виступають від імені "арабського пролетаріату".

Арабські комуністи в своїй резолюції просять СРСР, щоб він читав резолюції наради арабських комуністів, не був цим утишений. У Єгипті переслідують комуністичну партію. Єгипетський диктатор розуміє, що перемагають "прогресивні революційні сили" у Єгипті обернувшись би проти нього самого.

Тепер, після поразки єгиптян у війні проти Ізраїлю можна сподіватися, що арабські комуністи скинуть вину на уряд Насера, що "не зміг" використати зброї, подарованої Єгиптові з Москви, для перемоги над ізраїльтянами.

І при перемозі арабів над Ізраїлем і при їх поразці Москва сподіватися вигоди для себе — ширення і зміцнення комуністичної пропаганди в арабських країнах.

Резолюція арабських комуністів засуджує уряди Саудовської Аравії та Йорданії, котрі, мовляв, домовилися з імперіалістами проти революції арабського народу.

Внесли законопроект про більшу контрол над постачанням електричного струму

Вашингтон. — Федеральна Комісія в справах електричної енергії внесла до Конгресу законопроект, який мав би не допустити до того, щоб приватні постачальники електричної енергії, як це було в понеділок 5-го червня, коли кілька стейтів на сході цієї країни впродовж кількох годин не мали електричного струму внаслідок якихось неспадів в електричних провадках. Ця перерва в постачанні електричного струму спричинила замішання в транспорті та припинення праці в численних підприємствах, які поспівають електричної енергії. Над цією справою нараджувалися від листопада 1965-го року, коли вночі нагло не було електричного

В резолюції арабських комуністів згадано Єгипет, Сирію і Аляжир, де творяться передумови "для руху цих країн до соціалізму". В арабських країнах, — говориться в резолюції — комуністична боротьба проти імперіалізму, реакції і сіонізму (це значить — Ізраїльської держави). Народа арабських країн у своїй резолюції називає Советський Союз "вірним другом арабських народів, забором мир у цілому світі".

Документи, опубліковані в "Правді", виявляють далішні наміри володарів Кремлю, в їх політиці в арабських країнах. Розпалюючи арабський націоналізм і посилюючи зброю арабським державам для війни проти Ізраїлю, Москва планувала здобути симпатії арабських народів і підсилити вплив свій і комуністичних партій в тих країнах.

Це — методи, випробувані в еспанській громадянській війні 1936-1939 року: тоді компартія в Еспанії на початку війни не мала впливу в масах, але технічно і політично поміч Москви республіканському уряду підсилювала еспанських комуністів, що тишилися симпатіями свого "старшого брата", в Кремлі.

Треба думати, що єгипетський президент Насер, коли читав резолюції наради арабських комуністів, не був цим утишений. У Єгипті переслідують комуністичну партію. Єгипетський диктатор розуміє, що перемагають "прогресивні революційні сили" у Єгипті обернувшись би проти нього самого.

Тепер, після поразки єгиптян у війні проти Ізраїлю можна сподіватися, що арабські комуністи скинуть вину на уряд Насера, що "не зміг" використати зброї, подарованої Єгиптові з Москви, для перемоги над ізраїльтянами.

І при перемозі арабів над Ізраїлем і при їх поразці Москва сподіватися вигоди для себе — ширення і зміцнення комуністичної пропаганди в арабських країнах.

П. А.

Пан такою відповіддю був тяжко ображений і сказав, що негідно залишити помешкання, а щодо боргів, то він добре знає, хто його так ганебно обмовляв перед паною. Це справа того проклятого Якеля, який не стидастся за нещасних пару грошей обмовляти порядного шляхтича. За старих, добрих часів він, польський шляхтич, був би провчав то-го жиди в своєму дворі за таку образу.

Але хоч як був пан ображений, тривало досить довго, поки він випроводився з Прісінного дому, в якому йому так хотілося стати господарем. Так перебиваючись з різними клопатами із винайм помешкань, здалася Прісії привабливою пропозиція винайняти свій дім під тимчасовий арешт. Малося на увазі, що буде там перебувати тільки невелика кількість арештованих, а коли набратиметься певна кількість, то їх будуть перевозити до губерніяльної в'язниці.

Володимир Кубійович

ВАНЖЛИВЕ, ВЕЛИКЕ ДІЛО

(Доповідь Головного Редактора Енциклопедії Українознавства, виголошена в Торонті 3-го червня 1967)

Праця над творенням Енциклопедії Українознавства триває вже 20 років. Початок цього діла пов'язаний з відновленням діяльності нашого найдавнішого — упродовж цих десятиріч єдиного — Наукового Товариства ім. Шевченка.

З тих існують, які мали бути науково — дослідними клітинками з постійними, частинно платними співробітниками, ширшу діяльність розвинули лише два, а саме Інститут Енциклопедії та Інститут Національних Дослідів.

До моїх обов'язків, крім функцій генерального секретаря, належало ще ведення Інституту національних дослідів. Його завданням було в той час збирання матеріалів щодо національних відносин Галичини до 1939. Результатом цієї праці була пізніше поява моєї Етнічної карти Піденнозасхідної України (Галичини).

Плян праці над Енциклопедією Українознавства поставив ще до відновлення НТШ. У червні 1948 року оформився Інститут Енциклопедії під проводом проф. З. Кузеля. Тому, що конкретна робота над ЕУ не поспівалася вперед, я мусів уліті 1947 року стати одним з двох її головних редакторів і взяти на себе більшість організаційної роботи. Зробив я це дуже неохоче, бо нові обов'язки забірвали стільки часу, що праця в Інституті національних дослідів відійшла на другий план, і майже не було можливості вести особисту наукову роботу. Цей стан тривав довгий.

З 1948 року найбільше аусили європейського НТШ спрямовано на працю над ЕУ. З самого початку були ясні напрями праці ЕУ і план її виконання (вона була друктована на з'їзді в Берхтесгадені і з'ясовані в передньому слові до 1-го тому ЕУ з червня 1949). Наша ЕУ мала містити лише українознавчий матеріал і підлягати наді частини — загальному (ЕУ 1), тобто підручнику з українознавства, і спеціальну — галузеву. Вже тоді думалося про чужомовне видання ЕУ. Під час нашого перебування в Німеччині — перед від'їздом більшість з нас на місця нового постійного поселення — ми хотіли реалізувати видання ЕУ 1. Тому мусили поспішати.

Прецю над ЕУ уможливила той факт, що більшість українських науковців збиралася в Баварії і що серед них були знавці майже всіх ділянок українознавства, які могли дати цінні статті навіть при малих бібліотечних фондах (до речі, більшість з них вивезла із собою деякі книжки і записки з своєї спеціальності, звичайно й манускрипти). Все такі статті поодиноких авторів, відредовані редакторами відділів, ми посилали ще на рецензії знавцям з даної ділянки науки, і вони були ще вдряде або й втретє відредовані. Інтенсивну працю над ЕУ уможливило й те, що ми могли в редакційному бюрі дати постійну платню працю 6 - 8 особам.

Хоч на різних землях немає тепер такого терору, як у добі сталінізму, хоч було розвивається наука в ділянках природничих, медичних, технічних і т.п., хоч появляються час від часу цінні твори з різних ділянок українознавства, все таки немає в Україні найважливішого — свободи науки. Вона й далі там у путах комунізму і москвинського окупаційного режиму. Процес централізації і русифікації приборкає шораз гостріший і рафінованіший методів та форм. 75% наукової творчості появляється в Україні російською мовою. Що важливіше: минуле України і суть українства, української культури і духовності подастися у фальшивому навісвітленні або промовчуть цілі періоди нашої історії чи культури. Проречистим проявом агресивності російських комуністів є фактична деградація Академії Наук УССР до ролі філії Академії Наук СССР у Москві, зніпнення цілого

корпусу бібліотеки Академії Наук УССР в Києві, насильства в Україні наукових кадрів з-поза України при однаковій депортації молодих українських вчених поза межі України. Але, не заважаючи на весь цей тиск, в Українській ССР появляються час від часу цінні твори з різних ділянок знання про Україну, от хоч би в останніх місяцях довідник української історії містечтва і 1-ий том шеститомової історії містечтва.

Вважаємо, що впорядкування власних громадських бібліотек повинно стати своєрідним культурним змаганням не тільки поодиноким громадянам, але й наших установ та організацій — поміж поодинокими стейтами, містами, громадами, а на місцях між організаціями. У цьому змагті повинно взяти участь усе наше свідоме громадянство. Це конкретне завдання для наших молодечих організацій. Ця корисна і

корисна історія містечтва і 1-ий том шеститомової історії містечтва.

Вважаємо, що впорядкування власних громадських бібліотек повинно стати своєрідним культурним змаганням не тільки поодиноким громадянам, але й наших установ та організацій — поміж поодинокими стейтами, містами, громадами, а на місцях між організаціями. У цьому змагті повинно взяти участь усе наше свідоме громадянство. Це конкретне завдання для наших молодечих організацій. Ця корисна і

корисна історія містечтва і 1-ий том шеститомової історії містечтва.

Вважаємо, що впорядкування власних громадських бібліотек повинно стати своєрідним культурним змаганням не тільки поодиноким громадянам, але й наших установ та організацій — поміж поодинокими стейтами, містами, громадами, а на місцях між організаціями. У цьому змагті повинно взяти участь усе наше свідоме громадянство. Це конкретне завдання для наших молодечих організацій. Ця корисна і

корисна історія містечтва і 1-ий том шеститомової історії містечтва.

Вважаємо, що впорядкування власних громадських бібліотек повинно стати своєрідним культурним змаганням не тільки поодиноким громадянам, але й наших установ та організацій — поміж поодинокими стейтами, містами, громадами, а на місцях між організаціями. У цьому змагті повинно взяти участь усе наше свідоме громадянство. Це конкретне завдання для наших молодечих організацій. Ця корисна і

корисна історія містечтва і 1-ий том шеститомової історії містечтва.

Вважаємо, що впорядкування власних громадських бібліотек повинно стати своєрідним культурним змаганням не тільки поодиноким громадянам, але й наших установ та організацій — поміж поодинокими стейтами, містами, громадами, а на місцях між організаціями. У цьому змагті повинно взяти участь усе наше свідоме громадянство. Це конкретне завдання для наших молодечих організацій. Ця корисна і

корисна історія містечтва і 1-ий том шеститомової історії містечтва.

Петро Гой

ПУБЛІЧНІ БІБЛІОТЕКИ І НАША ГРОМАДА

(2)

Можемо з певністю твердити, що вся наша громада платить у декілька разів більше на вдержання публічних бібліотек, як на вдержання власних пресових органів, видавництва, культурних і наукових центрів. Тому такі класи Бібліотечного Тижня в Америці із минулого квітня "Прокінься і читай!" більш як зобов'язуючий для нашої громади.

Колі 6 ми зуміли хоч частину нашої енергії перекинути у це русло, напевно незбаром змогли б добитися дійсно належних нам успіхів, своєрідного визнання і пошани. Беручи під увагу всі об'єктивні дані, ніхто інший як саме наша спільнота на це заслуговує, будучи дуже часто прикладом для інших етнічних груп своєю організованістю та активністю із мережею різноманітних установ та організацій.

Прийняті 500 - 600 публічних бібліотек розміщені в наших скупченнях, в загальному длі. З цього практичний вислід: приблизно стільки публічних бібліотек купуватимуть наші видання в українській та англійській мовах, якщо ми докладемо зусиль і живнемо відповідних заходів. Приблизно 60 - 80 поважних літературних, історичних та наукових праць виходить книжковим форматом річно в нашій діаспорі і всі вони можуть знайти своє місце на полицях публічних бібліотек. А це в свою чергу відізначило б наші видання та культурно - наукові установи у їх постійно у нові країни поселення. На нових місцях ми перебували б майже два десятиріччя. Як ж тут уможливити наукову праці, які можливі реалізації тих напрямів праці, що їх з такою самопевністю голосили 20 років тому? Щоб відповісти на це питання, треба сприймати очі й увагу на рідні землі під советською окупацією і запитати, який там стан української науки і — в консеквенції — які обов'язки має українська наука у т.з. вільному світі.

Хоч на різних землях немає тепер такого терору, як у добі сталінізму, хоч було розвивається наука в ділянках природничих, медичних, технічних і т.п., хоч появляються час від часу цінні твори з різних ділянок українознавства, все таки немає в Україні найважливішого — свободи науки. Вона й далі там у путах комунізму і москвинського окупаційного режиму. Процес централізації і русифікації приборкає шораз гостріший і рафінованіший методів та форм. 75% наукової творчості появляється в Україні російською мовою. Що важливіше: минуле України і суть українства, української культури і духовності подастися у фальшивому навісвітленні або промовчуть цілі періоди нашої історії чи культури. Проречистим проявом агресивності російських комуністів є фактична деградація Академії Наук УССР до ролі філії Академії Наук СССР у Москві, зніпнення цілого

корпусу бібліотеки Академії Наук УССР в Києві, насильства в Україні наукових кадрів з-поза України при однаковій депортації молодих українських вчених поза межі України. Але, не заважаючи на весь цей тиск, в Українській ССР появляються час від часу цінні твори з різних ділянок знання про Україну, от хоч би в останніх місяцях довідник української історії містечтва і 1-ий том шеститомової історії містечтва.

Вважаємо, що впорядкування власних громадських бібліотек повинно стати своєрідним культурним змаганням не тільки поодиноким громадянам, але й наших установ та організацій — поміж поодинокими стейтами, містами, громадами, а на місцях між організаціями. У цьому змагті повинно взяти участь усе наше свідоме громадянство. Це конкретне завдання для наших молодечих організацій. Ця корисна і

корисна історія містечтва і 1-ий том шеститомової історії містечтва.

Вважаємо, що впорядкування власних громадських бібліотек повинно стати своєрідним культурним змаганням не тільки поодиноким громадянам, але й наших установ та організацій — поміж поодинокими стейтами, містами, громадами, а на місцях між організаціями. У цьому змагті повинно взяти участь усе наше свідоме громадянство. Це конкретне завдання для наших молодечих організацій. Ця корисна і

корисна історія містечтва і 1-ий том шеститомової історії містечтва.

Вважаємо, що впорядкування власних громадських бібліотек повинно стати своєрідним культурним змаганням не тільки поодиноким громадянам, але й наших установ та організацій — поміж поодинокими стейтами, містами, громадами, а на місцях між організаціями. У цьому змагті повинно взяти участь усе наше свідоме громадянство. Це конкретне завдання для наших молодечих організацій. Ця корисна і

корисна історія містечтва і 1-ий том шеститомової історії містечтва.

Вважаємо, що впорядкування власних громадських бібліотек повинно стати своєрідним культурним змаганням не тільки поодиноким громадянам, але й наших установ та організацій — поміж поодинокими стейтами, містами, громадами, а на місцях між організаціями. У цьому змагті повинно взяти участь усе наше свідоме громадянство. Це конкретне завдання для наших молодечих організацій. Ця корисна і

корисна історія містечтва і 1-ий том шеститомової історії містечтва.

Вважаємо, що впорядкування власних громадських бібліотек повинно стати своєрідним культурним змаганням не тільки поодиноким громадянам, але й наших установ та організацій — поміж поодинокими стейтами, містами, громадами, а на місцях між організаціями. У цьому змагті повинно взяти участь усе наше свідоме громадянство. Це конкретне завдання для наших молодечих організацій. Ця корисна і

корисна історія містечтва і 1-ий том шеститомової історії містечтва.

Вважаємо, що впорядкування власних громадських бібліотек повинно стати своєрідним культурним змаганням не тільки поодиноким громадянам, але й наших установ та організацій — поміж поодинокими стейтами, містами, громадами, а на місцях між організаціями. У цьому змагті повинно взяти участь усе наше свідоме громадянство. Це конкретне завдання для наших молодечих організацій. Ця корисна і

корисна історія містечтва і 1-ий том шеститомової історії містечтва.

Вважаємо, що впорядкування власних громадських бібліотек повинно стати своєрідним культурним змаганням не тільки поодиноким громадянам, але й наших установ та організацій — поміж поодинокими стейтами, містами, громадами, а на місцях між організаціями. У цьому змагті повинно взяти участь усе наше свідоме громадянство. Це конкретне завдання для наших молодечих організацій. Ця корисна і

корисна історія містечтва і 1-ий том шеститомової історії містечтва.

Вважаємо, що впорядкування власних громадських бібліотек повинно стати своєрідним культурним змаганням не тільки поодиноким громадянам, але й наших установ та організацій — поміж поодинокими стейтами, містами, громадами, а на місцях між організаціями. У цьому змагті повинно взяти участь усе наше свідоме громадянство. Це конкретне завдання для наших молодечих організацій. Ця корисна і

корисна історія містечтва і 1-ий том шеститомової історії містечтва.

шляхетна ривалізація може бути своєрідним мірилом культурного росту нашої спільноти.

Певні проблеми в цьому напрямі завважаються шораз частіше, зокрема останнього року, по місцях нашого скупчення.

Вже маємо досить поважний український книжковий фонд в публічній бібліотеці на 10-й вулиці в Нью Йорку завдяки активності читачів сусідніх наших організацій, в першу чергу СУМА. З приємністю відзначимо творення Гуртка Приятелів Книжки, як також Гуртка Юних Читачів при деяких Відділах СУА, СУМА та Пласу. Цілеспрямованість, як і добра постава праці в тих гуртках, при великих можливостях використання ресурсів публічних бібліотек, напевно не дозволить зійти цим починам у площину трафаретної звітності.

Вимагаючи в публічній бібліотеці наших видань, читач повинен вказувати бібліотекарів, хоч загально, якими саме книжками він цікавиться: белетристикою, науково - популярними виданнями та ін. В кращому випадку треба подати прізвище автора, назву книжки, рік та місце видання, в міру можливості ціну та де цю книжку можна набути.

Так звані вихідні дані бажаючої книжки читачеві мажуть дати українські видавництва та книгарні. Деякі з книгарень видають спрощені каталоги нових і старих українських дублікатів, які можна у них набути, і цими каталогами можна в потребі користуватися. Книгарня "Сурма" в Нью Йорку регулярно видає каталоги українських видань згідно з найновішими вимогами бібліотекознавства і розсилає їх до 400 університетських бібліотек на всіх континентах, де є славістичні відділи, як також до більших публічних бібліотек ЗДА і Канади. При цьому на основі відомлення "Сурми" премію ствердити, що українські емігрантські видання мають великий попит. Очевидно, в публічних бібліотеках цей попит м'яв би бути далеко більшим, якщо ми поставилися до цієї проблеми з більшою увагою.

Парадоксальним явищем при слабкому користуванні публічними бібліотеками нашою громадою є дарування українських книжок цим бібліотекам поодинокими нашими людьми та організаціями. Поперше, організація чи особа, яка дарує ці книжки, здебільша не знає, чи дана бібліотека їх потребує. Далі, бібліотека не дає жадної гарантії, що оформити ті даровані книжки на полиці, бо у відношенні до них є спеціальні закони, на основі яких компетенції тримати в бібліотеці даровані книжки належить до її заряду. А якщо книжки й оформлено як дарунок, то при найменшій нагоді, а в першу чергу при відсутності попиту, ці книжки будуть усунені як надлишковий матеріал. Тому, загально беручи, дарування книжок публічним бібліотекам є — знецінюванням нашого друкованого слова.

Коли бібліотека за вашою рекомендацією чи на вашу вимогу купить книжку, опрацює, зареєструє і поставит на полицю — це все пересічно коштуватиме 10 доларів: 3 - 4 долари опрацювання, 4 - 5 — каталогізація. І тоді вона напевно буде ту книжку держати. Бо щоб виключити книжку із бібліотеки, потрібно мати відповідні причини та згоду адміністрації.

Тому найбільшим подарунком, який ми можемо і повинні робити для себе, для нашого друкованого слова, а разом з тим і для української громади, це — хоч раз на тиждень або принаймні раз на місяць відвідати публічну бібліотеку в своїй околиці і — вимагати наших видань.

Тому найбільшим подарунком, який ми можемо і повинні робити для себе, для нашого друкованого слова, а разом з тим і для української громади, це — хоч раз на тиждень або принаймні раз на місяць відвідати публічну бібліотеку в своїй околиці і — вимагати наших видань.

Тому найбільшим подарунком, який ми можемо і повинні робити для себе, для нашого дру

Шикаго, Іллінойс

ПОТІСНА ДОПОВІДЬ ПРО СКВ

Читало останнім часом почали писати в українській пресі про Світовий Конгрес Вільних Українців, але ті інформації на сторінках преси виходять головним чином від підготовчих конгресових комісій, які намагаються ширше поінформувати наше громадянство про цю незвичайно важливу справу, напередодні якої українство в діаспорі нині перебуває, бо Конгрес уже не за горами. Думасмо, що не досить того, що інформують підготовчі комісії, але варто було б і окремим нашим організаціям зайнятися обговоренням конгресових проблем на своїх зборах чи вічах, щоб таким чином зробити і свій відповідний внесок у відбудову цього важливого світового українського форуму.

Тому то думасмо, що Відділ ч. 2 Організації Державного Відродження України в Шикаго зробив добру роботу, перевівши в суботу, 13-го травня, спеціальне віче, присвячене обговоренню наступного Світового Конгресу Вільних Українців. Таке віче відбулося в незвичайно спокійній і діловій атмосфері.

Доповідачем був п. Микола Плав'юк, безпосередній учасник підготовчої конгресової комісії з Канади.

У наступній частині своєї доповіді прелегент з'ясував цілі та завдання Конгресу. Широко поінформовав присутніх про пройдений шлях у підготовці. Подав у хро-

нологічному порядку розвії ідеї скликання Конгресу та труднощі, які зустрічалися на шляху реалізації цієї важливої для українства в діаспорі ідеї.

Головне вістря промови доповіді було скероване на заведення в українському житті поза засягом нинішніх окупантів України правопорядку як в секторі політичному, так і в релігійному та громадсько-суспільному. Досить було приділено місця в доповіді завершенню консолідації на базі нашого Державного Центру УНР-ді, а також структуральному завершенню церковного життя у вигляді Патріархатів обох українських віровизнань, що присутні сприйняли з великим задоволенням, бо ідея створення двох Патріархатів цілком задовольняє обидві віровизнанні в галузі українського громадянства.

Досить докладно зупинився доповідач на завданнях Конгресу щодо молодечого сектору в нашому житті. Цій ділянці — затримання нашого доросту при українстві — доповідач присвятив значну частину свого реферату та з'ясував на конкретних прикладах наші невдачі в галузі виховання молоді в національному дусі.

Говорячи про цілі Конгресу, прелегент підкреслював, що наш солідарний, організований виступ на цьому Конгресі в 50-річчя ювілей Української Революції, буде

Таким чином, у понад односторонній реферат прелегент досить докладно висловив усі питання підготовки до Світового Конгресу Вільних Українців, залишивши у слухачів надзвичайно миле, цілком задовільне враження, бо сам реферат проходив в незвичайно ввічливому, без зайвого патосу, вигуків і пропагандистських гасел. Очевидно, прелегент від самого початку своєї доповіді врахував психологічне настанова аудиторії, яка складалася переважно з людей УНР-діського блоку і яка мала багато застережень до останніх подій на 9-му Конгресі УККА, а тому була налагоджена значними упредженнями і до наступного Світового Конгресу Вільних Українців.

Тож тому прелегент у кожній точці доповіді намагався розв'язати упредження про можливе повторення помилок 9-го Конгресу УККА, а зводив усе незбагнені фактами на шлях узгодження і забувти минулих помилок. Може, навіть, був аж занадто великим оптимістом, переконуючи аудиторію в не-

можливості повторення тих попередніх помилок.

Ніла доповідь була звернена на узгодження, прощення і забувти, а звідси його глибокий оптимізм, що Світовий Конгрес буде виразом найбільшої солідарності всього українства у вільному світі. Таке, принаймні, склалося враження.

По доповіді поступило чимало різних запитів, які торкалися в основному висшезгаданих упреджень та сумнівів.

Відділ ч. 2 ОДВУ в Шикаго зробив добре діло, що влаштував таку доповідь, яка багатьом відкрила очі на правдивий стан підготовки до цього важливого світового форуму, перед яким ми стоїмо та про який снується багато різних думок-упреджень, які часто бувають фальшивими або перекрученими, а така ситуація заводить людей у блуд, з чорного робить біле або навпаки. Варто було б такі чи подібні збори з рефератами прелегати і по інших скупченнях українців, щоб тим самим хоч якоюсь мірою активізувати нашу громаду, щоб, божу Боже, не повторилася практика, яка мала місце на 9-му Конгресі УККА, чого найбільше боїться громадянство, а в зв'язку з тим і змалою зацікавлення до Світового Конгресу Вільних Українців.

Дай, Боже, щоб оптимізм п. Миколи Плав'юка, висловлений ним у доповіді в Шикаго, виправдався у практичних ділах наступного світового форуму українців, що безперечно буде великим досягненням українства в діаспорі, а разом з тим неабияка надія нашим братам, що перебувають під москворозською кормицею сьогодні в УССР.

ПОМЕР ВИДАТНИЙ ФІЛЬМОВИЙ АРТИСТ СПЕНСЕР ТРЕЙСІ

Голлівуд. — Тут помер в суботу 10 червня ц. р. у своєму домі на сцену атаку на 67-й році життя Спенсер Трейсі, один із найвидатніших фільмових артистів старшої генерації. Його називали одним із гурту „титанів фільму“ з добу „великих імен“ — Гері Купера, Гомфрі Богарта, Адама Повелла, Клерка Гейбла і ін. Спенсер Трейсі двічі дістав був найвище відзначення у фільмовому світі, „Оскара“, як найкращий актор за минулий рік. Тепер він саме закінчив був фільм „Згадай, хто приїде на обід“ — разом з артисткою Кертин Гепбері. Його партнерками в довгій фільмовій кар'єрі були найбільші „зірки“ двох генерацій.

ПОМЕР Д-Р Л. Ф. БУЧНИНСЬКИЙ

Нью-Йорк. — В понеділок 12-го червня, тут помер на 78-му році життя колишній доволітний суддя і адвокат у Дрогобичі і Зальцбургу, відомий громадянин д-р Любомир Роман Бучинський. Панахида буде відправлена в похоронному заведенні Пелла Яреми в середу, 14-го червня о год. 8-йй ввечері, похорон в четвер, 15-го червня о год. 9.30 з церкви св. Юра.

ВІСТІ З ТОРОНТА

Маніфестація українців та справжнє українське торжество. На закінченні фестивалю етнічних груп у 100-річчя Канади субота 27-го травня стала під знаком української маніфестації. Відбудували парламент вирину, який символізував вирину, звідки прибула українська еміграція до Канади, та її тут розвиток, досягнення і вклад в розбудову Канади. За водами маршувала українська молодь СУМ, ПЛАСТ, ОДУМ та шкільна дітвора. Новозорганізована духовна оркестра СУМ виконала українські марші, чим притягла численних чужинських глядачів. Парада була імпозантна, на чолі походу несли український національний прапор, та прапори СУМ, ПЛАСТ, ОДУМ, а далі відділи зорганізованої молоді, школи, та кадетів в уніформі летунського ескадрону 283 при українським відділі Канадського Леґіону. Великий напіс „Українці в 100-річчя Канади“ визначував характер маніфестації. Коло будинку міської управи привітали українців Маргарета Кемпбелл, і п. Лев Косар від Ради Народного Мистецтва. Про українців і їхню роль в Канаді говорив представник КУК інж. В. Максимець. Офіційна українська група брала участь в закінченні фестивалю, з якого вийшла яскравіша. Українське вокальне мистецтво гідно і достойно репрезентувало чолівчий хор Осередку СУМ „Прометей“ під диригентурою мгр. В. Кардаша, що разом із Дівоичним хором творив могутню і велику мистецьку одиницю, якої можуть позавистості нам всі. Чар українського танку відтворили традиційні ансамблі „Верховинці“ під провідом п. Клуна, і „Калина“ під провідом С. Джугала. Акомпанювала на фортепіано п-ні Марта Крауц і Барбара. Фрагменти з маніфестаційного походу і мистецьких виступів були демонстровані на телевізійних програмах. М-а віфестацию організував Комітет КУК, який очолював д-р Р. Цурковський, а мистецьку частину підготували пані: О. Глибочик, М. Зелена, М. Кінасевич. Під будинком Онтаріо-Альського Парламенту до присутніх промовляв мін. Гросман в імені несприятливого прем. Дж. Робарта, якому голова КУК д-р О. Бойко подякував в ручаючи йому на пам'ятку Енциклопедію Українознавства в англійській мові і книжку В. Кисілевського про поселення українців в Канаді.

Доповідь д-р А. Фіголя. В середу 24 травня відбулася пресова конференція голови Виконавчого Органу УНР-ді — д-р А. Фіголя з українськими журналістами Торонто, після того зустріч з громадянством, на яких він з'ясував політику УНР-ді, після VI сесії УНР-ді. Пресою конференцією проводив голова Представництва УНР-ді п. Дубилко. Коло 400 осіб зібралося у великій залі УНО, де д-р А. Фіголь прочитав доповідь, яка зробила гарне враження, бо була переконуюча, без додаткових фраз і відзеркалюва-

Великий Вечерини відбувся 24 червня о год. 8 ввечері в залі Колегії св. Василія Великого на Вестон в навічарі 18-й Зустріччя Українців Канади і Америки, що відбувається 25 червня на Капеліській. Виставковий павільйон в Торонті. Як щороку так і напевно і в цьому році тисячі наших земляків збиралися на зустріч, щоб не тільки відновити старе знайомство із своїми друзями чи приятелями, але спільно зманіфестувати нашу єдність з Ватківщиною. Цьогорічна зустріч буде проходити під визначними датами: 50-річчя Української Національної Революції, 25-річчя УПА, та в 100-річчя Канади.

І. Ілляшук. — новий голова Об'єднання Українських Підприємців і Професіоналів обраний на загальних Зборах 17 травня в залі „Вейбі Ландж“ при 343 Джейн вул. По звітах управи, дискусії і урочистому абсолюторі урочистій управі, обрано нові органи Об'єднання, яке очолює п. І. Ілляшук. Минулорічним годинкою був п. Мирослав Романюк — корольський радник, адвокат. Варто б підняти, що Об'єднання має поважне число членів з кол наших професіоналів, підприємців і промисловців, та має величезні можливості праці в кожній ділянці нашого многогранного життя. Є надія, що воно активізує свою працю.

Зустріч з секретарями. — по повероті з річних засідань Головного Уряду УНС, що відбувалися від 21 до 27 травня ц. р. на „Союзівці“, в яких участь брали всі чотири наші його члени, скликаючи на 1-го червня о год. 8 ввеч. в приміщенні Кан. Канцелярії зустріч з секретарями 12-ох відділів УНС в Торонті. На порядку денного стояли питання рішень Головного Уряду, наші пляни і завдання. Справи реферували: заступник гол. пресиди д-р В. Зорич і головний радник і голова округу п. В. Діюк. Присутні висказувалися прихильно про інформацію, урочистий доповідь для наших багатьох в Канаді організацій, товариств і установ, підвищення секретарям за колектування вкладок, урочисті індивідуальних позик для членів, стипендії для студентів, з яких перші одержали наші канадські студенти і т. д. Купно власного репрезентативного Дому, канадської „С. о. зівки“, сторінки Канадської Трибуни УНС в нашій національній канадській пресі, радіопрограми, і багато іншого було порушено. УНС — це організація народу, для народу! Спільними силами ми в Канаді доможемося ще кращих успіхів.

В. Діюк

У випусковому тижні виїхали літакми в Акораблі, з Сидну, Сідні, Ізраїлю, Ливану, Йордані і Іраку разом з 17000 американських громадян, з морсько-летунської бази ЗДА в Лібей евакуйовано 2000 жінок і дітей стаціонарних та військових військовиків та цивільних урядовців. Загалом у тих середньо-східних країнах з ще кругло 40000 американців. Хоч війна ніби закінчилась, але зривання дипломатичних зв'язків між арабськими країнами і Америкою спонукає американців чинити величезні зусилля всієї країни. Здебільшого вони виділяють спросту до Італії та Еспанії, щоб там передати з'ясування ситуації і тільки дехто вертається зразу до Америки.

Пенсильванійська „інвазія“ на Союзівку

(Закінчення зі стор. 1-ої)

лих. Описі будуть відправлені панахида за тих, які поклали свої буйні голови в боротьбі за волю України. Після відправ „Імк-цевої“ української католицької парафії під провідом свого пароха о. Любомира Гузара виведуть традиційні українські гайки. Своєю участю у цьому Союзівку Дні Пенсильванії на Союзівці заповили гол. пресиди Іосип Лісого і з дружиною пані Марією, заступники головного пресиди пані Марія Душнік і Володимир Сохан, головний секретар д-р Ярослав Падух і гол. касир Іван Кокольський. А також голова Головної Контрольної Комісії д-р Володимир Галан. Будуть прийняті і голови всіх Союзівських Округів: Пенсильванії: Карло Сачко з Пінтсбургу, Михайло Гентош з Шамоніку, що є осідком Округу Басейну твердо-го вугілля, Ольга Малишак з Вількс Беррі, Михайло Боржак з Скрентону, Ірац Заверський з Аллентауна, та гол. радник Стеніс Гавриш, що очолює філадельфійський округ. Він і проведітиме програмою цього великого пенсильванійського Союзівського Дня на Союзівці.

ПРАДІ ІМЯ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

гато, це всі тут в Літні знають.

— Добре тебе знають твої приятелі. А де ж ті мої гроші?

— А в скринці коло вашої постелі. Така тяжка та скринька.

— То ти вже і в моїх речах вишпорту?

Майнула навіть думка, що то не за книжки, а за гультю вигнали хлопця з школи із тим проклятим „вбивчим білетом“.

Гаряча савицецька кров закипіла в Прісінюму серці.

— Тікай, тікай швидше, бо не видержу, прокляну тебе навки. А як не прокляну, то встане твій татко і прокляне тебе. Ось маєш цю тяжку скриньку з гримі, в ній земля з його гробу, яку я взяла з собою, щоб захистити мене в тяжку годину... На, бери... і тікай, тікай...

Прісіню тремтіння, не пам'ятаючи себе від хвилювання. Петруша остовпіл.

Пам'ять батька... Боже! Ця пам'ять батька... це завжди було те найдорожче, найсвятіше, що з найменших дитячих літ жило в Петрушині серці, жило і грало, коли опинився він ще зовсім малим серед чужих людей...

Ці страшні слова про батькову тлі, про прокляття потрясли всю його істоту, і він, як божовільний, кинувся тікати з теплої материнської хати, не вважав з собою нічого, хоч був уже пізній вечір, а надворі сік холодний, злий дощ з дрібним снігом.

Петруша всього того не почував і не помічав, біг світ-зачи, і все повторював: — Батько! Батько! Прости, відпусти! Присягаю перед Богом і перед тобою, що ніколи, ніколи не візьму горілки до уст!

А Прісіню в одчаю стояла серед хати, втрапивши віру

В. Діюк

У випусковому тижні виїхали літакми в Акораблі, з Сидну, Сідні, Ізраїлю, Ливану, Йордані і Іраку разом з 17000 американських громадян, з морсько-летунської бази ЗДА в Лібей евакуйовано 2000 жінок і дітей стаціонарних та військових військовиків та цивільних урядовців. Загалом у тих середньо-східних країнах з ще кругло 40000 американців. Хоч війна ніби закінчилась, але зривання дипломатичних зв'язків між арабськими країнами і Америкою спонукає американців чинити величезні зусилля всієї країни. Здебільшого вони виділяють спросту до Італії та Еспанії, щоб там передати з'ясування ситуації і тільки дехто вертається зразу до Америки.

СВ. П. ПОЛ. ІВАН НАГНІБІДА

Заслужений поет і композитор Армії Української Народної Республіки, народжений хрестом ім. Св. Іоанна Петлиора, член Товариства Прихильників УНР.

Управу Т-ва Прихильників УНР м. Нью-Йорк — Іраїтону виставляємо Родичів Поштового шлюбу сербське співуччя. Замість квітів на свідку могли Поштовий шлюб. Іван Нагнібіда, склавши 10.00 дол. на Укр. Відділку ім. Св. Іоанна Петлиора в Парижі та 10.00 дол. на фонд Подружжя. Краму УАНП св. Св. Іоанна в Парижі, Франція.

ВІЩА ПОШТА ПАМ'ЯТІ: УПРАВА Т-ва ПРИХИЛЬНИКІВ УНР м. НЬЮ-Йорк, Н. Дж.

Дітями сумною вісткою з Рідни, Приятелями і Знайомими, що дні 25-го травня 1967 року в Hamilton, Australia, відійшов від нас у Вічність на 60-му році життя

м. Нахворіючий

МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ, СИН, БРАТ І ВУНКО

БЯ. П.

мгр. Володимир Заяць (Ацьо)

У глибокому смутку:

дружина — ГАЛІ з дітьми і внуками

мати — АННА, Україна

сестра — ОЛЬГА, Україна

сестра — МАРІЯ з родиною, Австралія

сестра — ВІРА з родиною, Америка

брат — ЛЕВКО з родиною, Америка

та Родина на еміграції і Краю

ВОСТАННІ ПЕРЕД ЛІТНІМ СЕЗОНОМ
ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКІ КЛУБИ в НЬЮ-Йорку

П'ятниця, 16-го червня 1967 року
год. 8-ма веч.

ВЕЧІР БАРОКОВОЇ МУЗИКИ
у виконанні УЧНІВ УМІ —
кляси мгр. Рोजи Шуль

Виконавці: Е. Макаренко, Т. Склепкович, Я. Семетей, А. Гітль, Л. Мікитка, В. Шехович, О. Борбич, І. Савчин.

Останню точку виконає АНДРІПКО ШУЛЬ.
Вступне слово про „Бароккову музику“ скаже РОЖА ШУЛЬ.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТИТУТ в НЬЮ-Йорку, Н. Дж.

РІЧНІ ВИСТУПИ УЧНІВ

Четвер, 15-го червня 1967 року
Четвер, 22-го червня 1967 року
Вівторок, 27-го червня 1967 року

Початок: год. 7-ма веч.

Зала УНДОМУ, 140 Prospect Ave., Irvington, N.J.

УКРАЇНСЬКИЙ ВІЙСЬКОВО-ІСТОРИЧНИЙ ІНСТИТУТ
при НАУКОВОМУ Т-ВІ ім. ПЕВЧЕНКА в ЗДА

Друга Наукова Конференція
для відзначення 50-РІЧЧЯ ВІДВОДНЕННЯ ЗВРОЖЕНИХ СИЛ УКРАЇНИ

відбудеться в суботу, 17-го червня 1967 року, тобто о год. 6-йй веч., в залі Українського Інституту Америки, 2 Скід 79-та вулиця в Нью-Йорку.

Доповідь виступить проф. д-р ЯНІС ЗОЗІЛІА: „Всукраїньські Військові З'їзди в 1917 році“.

Вхід вільний!

Наступна Конференція Інституту відбудеться у вересні ц. р.

Дирекція Інституту.

THEIR LAND
An Anthology of Ukrainian Short Stories

Foreword by Clarence A. Manning. Ukrainian short stories by Luke Luciw, „Lymeryna“ by Marko Vovchok, „Little Myron“ and „The Education of Hrytsko“ by Ivan Franko, „Nature“ by Olha Kobylanska, „The Duel“, „On the Rock“ by Michael Rodzinskiy, „The Bad Road“ and „The Terrible Night“ by Modest Levutsky, „A Conversation“ by Lesia Ukrainka, „Their Land“ by Basil Stefanyk, „The Changeling“ by Les Martovych, „A Flower of Fortune“ and „Ready to Go“ by Bohdan Lepkyi, „They Caught A Thief“ by Marko Chermashyna, „Adventure of Archangel Raphael“ by Yuri Klen, „Unforgettable“ by Alexander Dowhenko, „Homo Lensis“ by Leonid Mosendz, „Faust“ by Arkadii Llubchenko, „Petka Klyn“ by Yuri Lypa, „Three Kings and A Queen“ by Anatole Kurdyuk, „Dieniephu Will Surrender Tomorrow“ by Oleh Lysyak, „The Discarded Newspaper“ by Ivan Kernytsky, and „The Girl From Vynnytyda“ by Ivan Smoley.

HARD COVER WITH A JACKET DESIGN
BY J. HNIZDOVSKY

328 PAGES PRICE \$5.00

“Svoboda” Bookstore
P. O. Box 346 Jersey City, N. J. 07303

На загальне домагання
ПОДРОЖ ДЖЕТОМ НА УКРАЇНУ В 1967 Р.

950.00 ДОЛЯРІВ

15-го липня 1967 р. з Нью-Йорку, 21 днів

• МОСКВА • КИЇВ • ЯЛТА
• ЛЬВІВ • КАНІВ • ВАРШАВА

ВСЕ ВКЛЮЧЕНЕ: переїзд, харчування, готелі, оглядини.

РЕЧЕНЕЦЬ РЕСТРАЦІ: 15-го ЧЕРВНЯ 1967 р.

Великий процент наших туристів дістас дозвіл на відвідини родин у селах.

ДОСВІДЧЕНІ ПРОВІДНИКИ ПРОВАДЯТЬ УСІ ТУРИ

ВІРА КОВБАСНИК-ШУМЕЙКО АНТІН ШУМЕЙКО

KOWBASNIUK TRAVEL AGENCY
(ESTABLISHED 1920)

286 East 10th Street New York, N. Y. 10009
Тел.: ALgonquin 4-8779; 4-8780 (Area Code 212)

